

PROSVETNI DOM NA PREVALJAH — NARODNA ZADEVA!

številne posestnike za 150.000 din. Pred kazenskim senatom v Mariboru so bili sredi minulega tedna obsojeni: 74 letni posestnik Franc Habrko na tri leta strogega zapora, 61 letni posestnik Blaž Bosilji na tri mesece strogega zapora, 27 letni viničar Štefan Hrženjak na deset mesecev zapora, 31 letna delavka Barbara Vajt na dve leti strogega zapora, 33 letni delavec Rudolf Hrženjak na dve leti in šest mesecev strogega zapora, 34 letni delavec Fr. Vajt na dve leti in šest mesecev strogega zapora, 39 letni delavec Štefan Prašnički na dve leti in šest mesecev robije.

Obsodbi radi uboja. Radi uboja sta bila v minulem tednu obsojena: 19 letni Anton Pehar iz Leskovca je dobil štiri leta strogega zapora, ker je lani 6. avgusta ubil Ivana Heriča; Viktorja Bigeca z Rodnega vrha so obsodili na triletni strogi zapor, ker je 20. decembra 1938 s polenom pobil Lovra Vidoviča ter ga usmrtil.

Slovenska Kraljina

Murska Sobota. Zveza poljedelskih delavcev (ZPD) je imela veliko zborovanje v nedeljo, dne 12. marca, v Murski Soboti. Pred zborovanjem se je vršil redni občni zbor ZPD na Glavnem trgu. Iz poročila odbora je razvidno, da šteje zveza 10.126 članov in je tako ena najmočnejših organizacij, ki je vredna vse pozornosti in podpore. Po občnem zboru se je vršilo veliko zborovanje, na katerem so govorili: g. minister F. Snoj, zastopnik bana dr. Karlin, g. poslanec Fr. Bajlec, predsednik Zveze združenih delavcev iz Ljubljane, banski svetnik in župan g. Hartner iz Murske Sobotice, g. kaplan Škraban Janko, novi predsednik ZPD g. Novak in g. Kerec. Zborovanje je pokazalo, da se gotovi elementi zama bori proti ZPD, ker je ta zveza edino prava kr-

ščanska in narodna organizacija našega sezonskega delavstva.

Murska Sobota. Po poletnem vaznem redu dobimo nov vlak, ki pride iz Ormoža ob 0.15, a iz Sobotice odhaja ob 0.40, kar bo zelo dobrodošlo posetnikom Murske Sobotice onstran Mure, da se bodo lahko še ponoči vrnili na svoje domove. — Kolodvorska ulica, ki je dolgo časa bila vsa razkopana, nad čemer so se spodtikali razni dopisniki, je končno urejena. Le valjar s svojo enakomerno pesmijo se še spreha po njej, da opravi zadnje opravilo. — V ponedeljek, 5. marca, je bil kramarski sejem, na katerem se je radi obilnega obiska izvršilo mnogo kupčij. Živinskega sejma ni bilo, ker se po nekaterih krajih tukajšnjega okraja ponovno javlja živalska kužna bolezen sli-navka.

Sobota. Fantovski odsek v Murski Soboti bo priredil na predvečer praznika sv. Jožefa ob 20 fantovsko akademijo. Na sporedu je več točk: Jožefovo — praznik dela, proste vaje članov in mladcev, govor, deklamacija in lepa socialna igra. Pester in dobro pripravljen spored sam vabi Sobotane in okoličane na akademijo. Pridite in pogledajte, kaj delamo in kaj hočemo.

Sobota. Za praznik sv. Jožefa bo imel fantovski odsek skupaj z vsemi fanti in možmi duhovne vaje. Duhovne vaje vodi Martinišče v Soboti. Na praznik sam bo skupno sv. obhajilo vseh naših fantov in mož v farni cerkvi ob 8. Sv. Jožef, patron sv. Cerkve in zgled tihga dela za duše, naj blagoslovi naše delo in trud!

Turnišče. Ideja napeljuje električnega toka v Turnišče dobiva vedno večji razmah, zato upamo, da bo ta upravičena želja v bližnji bodočnosti prišla do uresničenja. Vršila se je že tozadevna seja, a radi že znanega nesporazuma ni prišlo do zaključka. Toda tu gre za splošno dobrobit občanov, ki je mnogo važnejša kot osebne zadeve posameznikov, zato je treba iti preko teh in čimprej izposlovati, da dobimo boljše, cenejše in bolj zdravo luč. Stvar ne bo težka, ker nam bo šla kr. banska uprava pri elektrifikaciji na roko.

Turnišče. Minuli teden med opoldanskim odmorom se je neki pokvarjeni fant splazil v trgovino Klepec Jožefa ter iz zaprte blagajne odnesel 450 din. Pri tem delu ga je opazovala neka v bližini

se nahajajoča ženska ter jo šla to povedat trgovcu. Po ugotovitvi, da je iz blagajne zmanjkal denar, se je začelo zasledovanje storilca, ki je hotel pobegniti na kolesu, a zasledovalcem se je posrečilo ga ujeti in izročiti orožnikom, ki so mu denar odvzeli in ga predali oblastvi. — V ponedeljek, 5. marca, je bilo pri nas zborovanje zveze poljedelskih delavcev, katerega se je udeležilo mnogo poslušalcev, ki so izvajanjem govornikov pazljivo sledili.

Ciganska nadloga. Iz Vanče vasi pišejo: Ko so postali lepi dnevi, hodijo kmetje v gozdove, sekajo drva ter grabijo listje. Ko pride človek v gozd, se užalosti. Tu stoji odsekano drevo, meter visoko, tam pol metra itd.; odsekani kos stoji oguljen, vejevje leži razmetano naokoli. Kdo to dela? Naša največja nadloga: cigani. Gozdovi izgledajo tako, kot bi po njih sekale grane. V jesen odnesejo cigani kmetom na polju krompir, koruzo, zelje, tikve in druge poljske pridelke, sedaj pozimi pa drva. Ni dovolj, da bi odnesli suho vejevje, ampak sekajo stoječa drevesa, najraje akacijo in jesenovec. Siromak kmet, kateri ima košček gozda, ga skrbno čuva, si goji drevesa in jih hrani za bolj slaba leta. Ko pa pride v gozd, ga zgrabi žalost in jeza, ko vidi, da so mu cigani posekali drevesa, katera je že leta hranil in gojil. Prosimo naša narodna poslanca, naše banske svetnike in oblast, da nekaj ukrepejo proti ciganom. Dobro bi bilo, da bi spravili cigane na kak ločen kraj in da bi se jim tam dalo delo. Če pa je to nemogoče, prosimo oblast, da bi ciganom posvečala vso pažnjo in jih kaznovala tudi za ukraden les. Siromaka kmeta vse tare in stiska, povrh tega pa je nad njim še ciganska nadloga. Pri nas je posebno dosti ciganov, samo v naši vasi jih je deset hiš, v sosednji vasi Borejcih je tudi precej hiš. Ako si kje zaslužijo kak dinar, ga rajše zapijejo; drv si ne kupijo, marveč vse znosijo iz naših gozdov. Živimo v lepem kraju, okoli nas je lepa ravnina in krasota, slabo pa je to, da živimo med cigani.

Vanča vas. Letošnji predpust smo se slabše ženili kot druga leta. Samo štirje so bili tako korajžni, da so se oženili, en par se je oženil v vasi, ena nevesta je prišla iz soboške fare, ena pa je odšla na Petajnce. Pred par leti smo imeli

bolestno pobit. Ob takih prilikah je vse sovražil, celo zrak, ki ga je vdihaval.

»Kako dobro bi bilo, če bi izvršil samomor!« jo je prevzelo. V naslednjem trenutku se je začela sramovati zaradi te misli.

»Ne, ne! Nisem mislila resno!« si je oporekala. Toda njene misli so se kar naprej povračale k temu predmetu in nazadnje je ravnodušno dejala: »Če stori, je njegovo zlo. Kaj me briga! Če je tako nesposoben, da izvrši samomor, je njegova stvar.«

Misel na Kazimirov samomor jo je polagoma tako prevzela, da je bila prepričana, da se bo prej ali slej gotovo uresničila.

7.

Ta večer je Štefan točno ob sedmih prišel pred Ninino stanovanje. Na sebi je imel novo belo srajco, novo svetlosivo obleko in nove rjave čevlje. Vse to je kupil na obročno odplačevanje.

Pozvonil je pri hišnih vratih in čakal. Hiša je bila tiha. Kmalu je zaslišal trde korake in Kazimirov glas.

»Nina, odideš?«

Odgovora Štefan ni slišal.

Kazimir je sedaj bolj ostro vprašal:

»Kam greš?«

Nina je odgovorila:

»Kaj vas briga!«

Nato so se zaslišali nagli koraki. Čez čas so se

vrata odprla. Nina je prišla. Oklenila se je Štefanove roke in rekla:

»Pojdiva!«

Nina še nikdar ni bila tako lepa. Na sebi je imela lahko belo obleko. Lase je imela zvezane z belim trakom. Obraz ji je rdel, oči so nenavadno sijale.

»Ta Kazimir me bo nagnal v obup!« je razburjeno dejala. »Dalje ne bom mogla vzdržati. Veš, kaj je rekel? Da mi ne dovoli s teboj hoditi. Potem je vprašal, kam bom šla in jaz sem mu odgovorila, da ga to nič ne briga. Nisem njegova sužnja!«

Štefan jo je pobožal po roki.

»Ne meni se za njegove besede! Ne bo naju dolgo jezil. Nekega dne ga bom vrgel iz hiše, potem bo pa mi.«

»On misli, da če pri nas stanuje, sme delati z menoj, kar hoče. Toda povedala sem mu, da tega ne bo več trpela, in če me imaš le nekoliko rad, tudi tebi ne sme biti vseeno njegovo postopanje z menoj.«

Glasno je govorila in Štefan je videl, da ju ljudje opazujejo. Prišla sta do stare hiše, ki je bila v precej ubogem stanju. V nadstropju so stanovale štiri družine, v pritličju pa je bila trgovina s poljskimi pridelki, poleg nje pa manjša branjarija. To je bila hiša Davida Grenhuta. Ob vходу je visela tabla z napisom:

JAKOB GRENHUT
mirovni sodnik

se zatrjevali, da boljše kave še nikdar niso pili.

Nenavadna eksplozija

V Gommernu na Saškem so doživeli v tamkajšnji ljudski šoli čuden dogodek. Nekateri učenci se je hudo pregrešili in bi moral biti za to v sporazumu z očetom kaznovan. Ko je učitelj položil dečka čez koleno in ga krepko udaril po zadnjici, je naenkrat silno počilo, skozi razred je šinil ognjeni žarek in nastal je — peklenški smrad. Učitelj je spustil učenca, ki se je ves tresoč zgrudil na tla. Po razredu je zavilaval velik strah, dokler ni izbruhnil glasen smeh in krokot. Učenec je imel v zadnjem hlačnem žepu raketo, ki je že po prvem udarcu močno učiteljeve roke eksplozirala. K sreči ni bil nihče poškodovan.

(Dalje sledi)

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva.
In dejstvo je, da ni Aspirina brez
»Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

TABLETE

Qglat. raz. pod S. brojem 12608 od 8. XI. 1938.

jako slabe ceste, zdaj se pa lepo urejujejo, da imamo v celi okolici najlepše ceste. Gospod starešina, le tako naprej! Naša gasilska četa je imela svojo veselico v gostilni g. Flisarja v Rankovcih. Veselica se je vršila v najlepšem redu. Naša gasilska četa najlepše napreduje v vsakem oziru. Vodita jo kot predsednik fotograf Gider in kot poveljnik Mitjek. Pred kratkim smo imeli v naši župniji sv. misijon; skoro vsi Ivančarji smo se udeleževali pridig ter opravili spoved. Skozi našo vas teče potok Dobel, kateri nas vsako leto po večkrat poplavi. Treba bi bilo narediti preko njega most; če je več vode, ne moremo niti na naše nlive, naši otroci ne v šolo in mi skupaj ne k sv. maši. Že dalj časa se govori, da se bo napravil most, sedaj pa je postalo vse tiho. Prosimo občinsko upravo ter naše odbore, naj se pobrigajo, da se bo v kratkem začel delati. Spet se precej delavcev pripravlja, da pojdejo na delo v Nemčijo. Žalostno je to, da leto za letom odhajajo od naših dragih v tujino na delo! Ali kaj hočemo, ker smo siromaki, pa je treba iti po zaslužek. Toda vsi, ki pojdete na delo v tujino: vrnite se pošten in dobri!

Kančevci. Pred kratkim je v zgodnjem mraku plamen zajel hlev in šupo Kerčmar Frančiške ter ju do tal upepelil. Imenovana objekta sta že bila zelo zapuščena, zato znaša škoda le okrog 2500 din in je krita z zavarovalnino. — Nekaj dni pozneje pa se je požar pojavil v šupi Oškola Ludovika, kateremu je tudi v selu bila zažgana stama.

Bokrača. Prejšnjo nedeljo ponoči okrog 11 je nenadoma izbruhnil požar v svinjaku posestnika Hari Stefana, od koder se je razširil tudi na stanovanjsko in gospodarsko poslopje ter obema uničil slamnato ostrešje. Poleg omenjenih objektov je zgorela vsa živalska in večina človeške hrane ter dve svinji, a eno izmed krav, ki so jo v zadnjem hipu rešili, so morali drugi dan zaklati, sicer bi poginila. Oškodovanec je zaradi te nesreče skoraj popolnoma uničen, ker ni bil zavarovan. Vzrok požara še ni pojasnjen in se vršijo poizvedbe.

Naši rajni

Maribor. Umrli je v nedeljo, 5. marca, v mariborski bolnišnici Kvirin Pertl, šolski upravitelj v pokoju. K večnemu počitku so ga položili 7. marca na pokopališču na Pobrežju pri Mariboru. Blagi pokojnik je bil vzoren učitelj in je služboval dolgih 34 let kot šolski upravitelj na

Kapeli v Slov. goricah. Istotam je deloval kot organist in pevovodja domačega pevskega zbora skozi 22 let. Deloval je pri mnogih rodoljubnih in dobrodelnih društvih prav do zadnjih dni svojega trudapolnega življenja. Kako zelo je bil priljubljen in spoštovan pri vseh, ki so ga poznali, dokazuje nadvse lep pogreb, ki so se ga udeležili v obilnem številu njegovi znanci, prijatelji in stanovski tovariši od blizu in daleč, zlasti pa s Kapela in iz Gornje Radgone, kjer je zadnja leta živel v pokoju. Blagi pokojnik zapušta žalujočo soprogo Marijo, hčerki-učiteljici v Negovi in sina-zdravnikarja, ki deluje v mariborski splošni bolnišnici. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč — žalujočim domačim pa naše sožalje!

Št. Rj v Slov. goricah. Dne 10. marca smo spremlili k večnemu počitku našo drago in nepozabno Ano Muster. Bila je dobra žena in krstna botra 32 otrokom, ki so jo vsi iskreno spoštovali. Njen pogreb je pokazal, kako je bila res priljubljena daleč naokrog. Pred hišo žalosti ji je zapel domači moški cerkveni pevski zbor »Vigred se

povrne«, na pokopališču pa »Blagor jte. Skoraj leto dni je trpela na bolniški postelji hude bolečine. Rajna je bila tudi velika dobrotnica domači farni cerkvi. Blagi rajni naj Bog obilno povrne vsa njena dobra dela — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. V Ptujski bolnišnici je umrl po operaciji mlad mož in oče Koletnik Jakob, posestnik iz Trdoboja. Še ni poteklo eno leto, kar je podlegel slični bolezni na želodcu njegov brat Janez. Vsak, ki je poznal rajnega, njegovo veselo naravo in krepko postavo, se čudi, da ga ni več med živimi. Bil je veren katoličan in vedno zvest somišljenik dr. Korošca, kar je posebno pokazal pri decembrskih volitvah, ko je bil od nasprotnikov napaden in tepen. Rajnemu večni mir — preostalim naše sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. V soboto, 25. februarja, je po dolgotrajni bolezni Gospod poklical k sebi po zasluženju plačilo Topolovec Jurija, po domače Markovega iz Berinjaka. Rajni je bil globoko veren mož in je rad prejemal sv. zakra.

Velikonočni darovi „Slov. gospodarja“ starim in novim naročnikom

Za Veliko noč si prijatelji delimo pisanke. Tudi »Slov. gospodar« je sklenil dati priliko starim in novim naročnikom, da se udeležijo žrebanja velikonočnih darov v skupni vrednosti 25.000 din.

Darovi so sledeči:

V GOTOVINI:

1000 dinarjev in 500 dinarjev.

V BLAGU:

Velika harmonika (2730 din) od tvrdke Meini in Herold, Maribor, Gosposka ulica.

Semena (500 din) tvrdke M. Berdajs, Maribor, Vetrinjska ulica.

Težka škropiljka (400 din) tvrdke Alfonz Meutz Maribor, Aleksandrova 1.

Blago za ženske obleke (400 din) tvrdke Pregrad, Maribor, Aleksandrova 25.

Blago za moške obleke (2000 din) tvrdke Trpin Maribor, Vetrinjska 15.

Viseča stenska ura (200 din) tvrdke Franjo Bureš, Maribor, Vetrinjska 26.

Blago za perilo (200 din) tvrdke Macun Anton, Maribor, Gosposka 10.

Brivski aparat (200 din) tvrdke Kanc, Maribor, Gosposka 33.

Ura budilka (100 din) tvrdke Ignac Jan, urar, Maribor, Grajski trg 4.

Potrebnice za kolesarje (200 din) tvrdke Franc Neger, Maribor, Slovenska 29.

Vreča bele pšenične moke (255 din) tvrdke M. Weiss, Maribor, Aleksandrova 29.

Kompletno blago za moško obleko (750 din) tvrdke Janko Preac, Maribor, Glavni trg 13.

Potrebnice za britje (200 din) tvrdke Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska 26.

Blago za ženske obleke (600 din) tvrdke Karel Jančič, Maribor, Aleksandrova 11.

Moške in ženske obleke ter čevlji (2100 din) tvrdke Jakob Lah, Glavni trg 2.

Gospodinjске posode (150 din) tvrdke Ivan Kovačič, Maribor, Koroška 10.

Moški in ženski plašči (1750 din) tvrdke Jurij Kokolj, Maribor, Glavni trg 24.

Žepna ura (200 din) tvrdke Vidovič Josip, urar, Maribor, Gosposka 26.

Blago za moško obleko (600 din) tvrdke Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21.

Blago za ženske in moške obleke (1000 din) tvrdke Češki magacin, Maribor, Ulica 10. oktobra

V KNJIGAH:

300 knjig (8000 din) tvrdke Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kdo se lahko udeleži nagradnega žrebanja?

1. Vsi stari naročniki, ki nam pošljejo po naročilnici, ki je danes v listu, naslov enega novega naročnika. Če jih kdo pridobi več, dobi za vsakega posebno številko.

2. Vsi novi naročniki, ki bodo plačali naročnino 32 din vsaj do 1. aprila 1939.

Kdaj se vrši nagradno žrebanje?

Nagradno žrebanje se vrši dne 2. aprila 1939 in bo objavljeno v velikonočni številki.

Ker so nekatere tvrdke dale raznega blaga, zato smo istega razdelili na več nagrad.

Ne odlašajte — ne pomišljajte!

Nastavili smo kratek rok za udeležbo, ker je Velika noč blizu! Zato ne odlašajte! Izrežite še danes naročilnico iz lista in pridobite vsaj enega naročnika! Zdaj je že pomlad in prilika zaslužka, zdaj je možnost, da napravite novemu naročniku veselje za Veliko noč — pa tudi sebi! Noben naročilnica naj ne gre v izgubo!

Vso srečo vam želi

uprava »Slov. gospodarja«.

Tu odreži!

Upravi

Znamka
1— din

Slovenski gospodar

Maribor
Koroška cesta 5

Pošiljam vam naslov novega naročnika na drugi strani. Moja naslov pa je: